

Koulutus työehtodirektiivin täytäntöönpanosta

21.6.2022

Yleistä

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2019/1152 avoimista ja ennakoitavista työehdoista Euroopan unionissa on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 1.8.2022
 - Työsuhteisten osalta täytäntöönpano työsopimuslaissa
 - VES virkasuhteisille, sillä kirkkolakiuudistuksen keskeneräisyyden vuoksi muutoksia ei ehditä lisätä osaksi kirkon viranhaltijoita koskevaa lainsäädäntöä
- Kyse viranhaltijalle/työntekijälle annettavista tiedoista palvelussuhteen alussa, pakollisesta koulutuksesta ja sen työajaksi lukemisesta sekä velvollisuudesta antaa pyynnöstä tietoa turvaavammasta virka-/työsuhteesta
- Muutoksia myös vaihtelevan työajan sopimukseen

2 § Viranhoitomääräys ja selvitys virkasuhteen ehdoista

- Nyt säädetty KL 6 luvun 18 §:ssä -> KirVESTES liite 8
- Direktiivin myötä selvityksen sisältö ja sen antamisajankohdat muuttuvat
- Viranhaltijalle on annettava viimeistään seitsemän päivän kuluessa virkasuhteeseen ottamisesta viranhoitomääräys, josta ilmenee ainakin:
 - 1) virkasuhteen osapuolet,
 - 2) virkanimike,
 - 3) virkasuhteen kestoaika,
 - 4) määräaikaisuuden peruste,
 - 5) mahdollinen koeaika,
 - 6) virantoimituksen alkamisajankohta,
 - 7) pääasialliset tehtävät tai niiden määräytymisperuste ja
 - 8) palkkauksen perusteet.

2 § Selvitys virkasuhteen ehdoista (1)

- Viranhaltijalle on viranhoitomääräyksen lisäksi annettava selvitys ainakin seuraavista työnteon ehdoista, jolleivät tiedot käy ilmi viranhoitomääräyksestä:
 - 1) virkapaikka tai jos viranhaltijalla ei ole pääasiallista kiinteää virkapaikkaa, selvitys niistä periaatteista, joiden mukaan viranhaltija työskentelee eri työkohteissa tai on vapaa määrittämään oman työntekopaikkansa;
 - 2) noudatettava työaika (työajattoman osalta kirjaus, ettei työaikaa ole)
 - 3) mahdollinen lakiin, sopimukseen tai käytäntöön perustuva oikeus työnantajan tarjoamaan koulutukseen;
 - 4) vuosiloman määräytyminen;
 - 5) irtisanomisaika tai sen määräytymisen peruste;
 - 6) työhön sovellettava virkaehtosopimus (KirVESTES);
 - 7) vakuutuslaitos, jossa työnantaja on järjestänyt viranhaltijan eläketurvan (Keva) tai vakuuttanut viranhaltijan työtapaturman ja ammattitaudin varalta (vakuutuslaitos, jossa seurakunta on vakuuttanut henkilöstönsä työtapaturman ja ammattitaudin varalle);
 - 8) vähintään kuukauden kestävässä ulkomaan työssä TSL 2:4.3:n 16 kohdassa tarkoitettut tiedot.

2 § Selvitys virkasuhteen ehdoista (2)

- Kohtiin 1–6 sovelletaan KirVESTES:iä.
- Mahdollista koeaikaa ja palkkauksen perusteita koskevat tiedot sekä selvityksen 2–5 ja 7 kohdassa tarkoitetut tiedot voidaan antaa viittaamalla kirkkolakiin ja KirVESTES:iin.
- Tieto virkapaikasta ja työajasta (1-2 kohdat) on annettava seitsemän päivän kuluessa virkasuhteeseen ottamisesta, 3–7 kohdissa tarkoitetut tiedot 1 kk kuluessa virkasuhteeseen ottamisesta ja ulkomaan työtä varten tarkoitetut tiedot (8 kohta) ennen viranhaltijan lähtöä ulkomaille.
- Selvityksen tiedoissa tapahtuvasta muutoksesta on annettava tieto kirjallisesti niin pian kuin mahdollista, viimeistään kuitenkin muutoksen tullessa voimaan, jollei muutos johdu lainsäädännön tai virkaehtosopimuksen muuttamisesta.
- Virkasuhteiden toistuessa selvitystä ei tarvitse antaa uudelleen.
- Jos virkasuhde on alkanut ennen tämän VES:n voimaantuloa, työnantajan ei tarvitse täydentää kirjallista selvitystä.
 - Jos työnteon ehdoissa tapahtuu muutoksia, niistä on kuitenkin annettava VES:n mukainen selvitys viranhaltijalle.
 - Ei tarvitse, jos määräaikaisuus säilyy ennallaan

3 § Pakollinen koulutus ja sen työajaksi lukeminen

- Jos työnantajalla on lakiin tai KirVESTES:iin perustuva velvollisuus tarjota viranhaltijalle koulutusta, jotta tämä voi tehdä työn, jota varten hänet on palkattu, koulutuksen on oltava maksutonta viranhaltijalle.
- Koulutus on luettava työajaksi ja sen on tapahduttava mahdollisuuksien mukaan säännönmukaisten työvuorojen aikana.
- Ei luo uutta koulutusvelvoitetta
- Ei erityiskoulutuksen/-tutkinnon suorittaminen, ellei tällaisesta velvollisuudesta ole säädetty lailla

4 § Velvollisuus pyynnöstä antaa tietoa turvaavammasta virkasuhteesta

- Työnantajan on osa-aikaisen tai määräaikaisen viranhaltijan pyynnöstä annettava perusteltu vastaus mahdollisuudesta pidentää säännöllistä työaikaa tai virkasuhteen kestoaikaa.
 - Vastauksessa selostettava taustalla olevat syyt
- Pyynnön tehneellä ei etusijaa muihin nähden
- Vastaus on annettava kirjallisesti 1 kk kuluessa pyynnöstä.
- Jos työnantajan henkilöstömäärä on säännöllisesti enintään 250, vastaus voidaan kuitenkin antaa 3 kk kuluessa ja pyynnön toistuessa vastaus voidaan antaa suullisesti, jos vastauksen perustelut eivät ole muuttuneet edellisen vastauksen jälkeen.
- Velvollisuutta antaa kirjallista vastausta ei ole, jos viranhaltija on työskennellyt työnantajan palveluksessa alle 6 kk ajan tai viranhaltijan edellisestä pyynnöstä on kulunut alle 12 kk.
- Sanktiona työsuojelutarkastajan kehotus poistaa/korjata säännöksen vastainen olotila

Työsopimuslain muutokset selvitykseen työnteon keskeisistä ehdoista (TSL 2:4 §) (1)

- Selvitystä ei tarvitse antaa, jos työntekijän työaika on keskimäärin enintään 3 h/vk neljän peräkkäisen viikon pituisen ajanjakson aikana.
- Vaihtelevaa työaikaa tekevän osalta (1 kk kuluessa työnteon aloittamisesta):
 - Missä tilanteissa ja missä määrin työnantajalle syntyy työvoiman tarvetta
 - Viikompäivät ja kellonajat, joina työnantaja voi TAL 30 a §:n mukaisesti teettää työtä ilman työntekijän kutakin kertaa varten antamaa suostumusta
- Tiedot annettava 3 kk kuluttua lain voimaantulosta

Työsopimuslain muutokset selvitykseen työnteon keskeisistä ehdoista (TSL 2:4 §) (2)

- Vuokratyössä (1 kk kuluessa työnteon aloittamisesta):
 - Käyttäjäyrityksen nimi ja toimipaikka, kun tiedossa
 - Tieto määräaikaisen työsopimuksen taustalla olevan käyttäjäyrityksen asiakassopimukseen perustuvan tilauksen syystä ja kestosta/arvioidusta kestosta
 - Arvio määräaikaisen vuokratyöntekijän työnantajan yrityksessä tarjolla olevista muista, vuokratyöntekijän työsopimuksessa sovittuja työtehtäviä vastaavista työtehtävistä
- Vähintään 1 kk kestävässä ulkomaantyössä (annettava ennen lähtöä)
 - Maa/maat, jossa työtä tehdään, työn kesto, valuutta, jossa palkka maksetaan ja kotiuttamisen ehdot
 - Palkka, johon työntekijällä oikeus vastaanottavan valtion lainsäädännön/TES:n mukaisesti

Direktiivistä johtuvat muutokset vaihtelevan työajan sopimukseen

- TSL 1:11 §:n uusi 4 mom.: velvollisuus antaa pyynnöstä kirjallinen perustelu työn vähentymisen syistä
- TAL uusi 30 a § (vaatimukset työvuorosuunnittelussa)
 - Työvuoron merkitseminen työvuoroluetteloon vaatii työntekijän suostumuksen, jos
 - työaika sijoittuu työnteon ehdoista annetussa selvityksessä määriteltyjen viiteaikojen ulkopuolelle
 - Ylittää sovitun vähimmäistyöajan määrän
 - Jos työnantaja peruuttaa työvuoroluetteloon merkityn/sovitun työvuoron alle 48 h ennen työvuoron alkua eikä työntekijällä ole oikeutta palkkaan, työntekijälle on maksettava kohtuullinen korvaus

Kiitos!

meri.westerberg@evl.fi

kit@evl.fi